

Výkon „bytí“ jako „úkol“

Patočka na stejném místě (s. 159) napsal, že „existuje bytost, která musí své bytí vykonávat jako něco, co je jí ‚uloženo‘, co není prostě zde, takže jí nezbytně běží o způsob, jak jest“. Patočka ovšem redukovane myslí pouze na člověka (a dokonce pouze na člověka uvědomělého, „svědomitého“), ale my to budeme zásadně myslet obecně, tj. vztáhneme to na všechny subjekty a na každý subjekt. – Událost se děje aktivně, tj. sama se vykonává; to, že se vykonává, je jejím úkolem. Událost však kromě tohoto „konkrétního“ úkolu má ještě poslání; také toto poslání je jí uloženo, ale jinak, totiž jako jakási angažovanost ve světě. A každá angažovanost má co „dělat“ s tím, co „není“, zejména pak s tím, co „ještě není“. A žádná (pravá) událost nemá ve své moci (ve svých schopnostech) se jakkoli vztáhnout k tomu, co není, ale co přichází. Proto jediná možnost tu zbývá v tom, že událost se stane sama subjektem (resp. vytvoří, ustaví svůj subjekt), neboť jen jako subjekt je schopna se ek-staticky setkat s tím, co „má být“ (tj. vyklonit se do budoucnosti, z níž ono ne-jsoucí přichází) a pak se zasloužit o jeho „uskutečnění“. Uskutečnit něco, co (ještě) není, lze pouze aktivně a „angažovaně“, tj. s ohledem na to, že určité ještě-ne-jsoucí je právě to, co „má být“. A to právě není žádné abstraktum, žádná obecnost (žádné „obecné má být“), zejména pak nic, co by mohlo být předem nějak „dáno“ nebo o čem by mohlo být předem nějak „rozhodnuto“. Událost nemá schopnost provést, uskutečnit nic než sebe, a v tom je zahrnuta určitá determinace – událost se nemůže uskutečnit jinak než jako právě taková, jak je jí „určeno“. V tom, jak se stane subjektem se jí však dostává čehosi, co jí není původně „vlastní“, nýbrž co je jen více či méně pravděpodobnou eventualitou, tj. něčím, co se v průběhu jejího událostního dění může „navíc přihodit“, co může zasáhnout dál za její hranice (za její „konce“) a vykonat jistý vliv na její okolí, tj. na jiné události (ovšemže jako i z jejich vnějšku). Jakmile si totiž událost ustaví svůj subjekt (jakmile se sama přetvoří, pře-ustaví v subjekt), uvolní se něco z jejího určení (z její determinovanosti), otevře se jakási – jakkoli nepatrná – „volnost“ či uvolněnost z její původní determinovanosti. Podle úrovně příslušné události je tato uvolněnost menší nebo větší

(Písek, 150219-2.)